

NÆRØYSUND KOMMUNE
Postboks 133 , Sentrum
7901 RØRVIK

Vår dato: 18.05.2021 **Vår referanse:** 202013925-7 **Vår saksbehandler:**
Deres dato: **Deres referanse:** 2020/1983-123 Anniken Hastadklev

Fylkeskommunens uttalelse til høring og offentlig ettersyn av kommuneplanens samfunnsdel 2021-2033 - Nærøysund Kommune

Vi viser til deres oversendelse datert 06.04.2021. Fylkeskommunen har mottatt kommuneplanens samfunnsdel 2021-2033 for Nærøysund kommune til uttalelse.

Forberedelser og planprosess har pågått siden Nærøysund kommune ble en ny kommune ved årsskiftet 2020.

Planen som helhet

Kommuneplanens samfunnsdel har en god oppbygging, har et lettfattelig og klart språk og er tydelig i sin inndeling. Kommunen har tre utvalgte satsingsområder: - Gode liv i Nærøysund, - Grønn utviklingskraft og – Samskapende kommune.

Kommuneplanens samfunnsdel skal behandle langsiktige utfordringer som vil påvirke både kommunen som organisasjon og kommunesamfunnet. Det kommunale plansystemet har en hierarkisk struktur. Samfunnsdelen, sammen med planstrategi og arealdel, hører til det øverste, strategiske nivået. Der det er behov for strategisk utdyping kan kommunen utarbeide kommunedelplaner, temaplaner og strategier, samt område- og detaljregulering. På det tredje nivået skjer prioritering av tiltak gjennom kommuneplanens handlingsdel, handlingsprogram og økonomiplan. Samfunnsdelen skal fungere som politisk styringsverktøy og får virkninger for økonomiplanen gjennom valgperioden. Etter fylkeskommunens vurdering svarer planutkastet ut dette kravet.

Planforslaget er kort, noe som i utgangspunktet er positivt dersom man evner å favne de mest sentrale utviklingstrekk og målsettinger i nye Nærøysund kommune. Arealplanen viser til at det skal være vekst i begge de gamle kommunesentra Rørvik og Kolvereid, men omtaler i liten grad den utvikling som skjer på Marøya/Klungvikkorsen, mellom kommunesentra (dog nærmere Rørvik). Her planlegges mye ny aktivitet.

Fylkeskommunen reiser spørsmål om ikke fv. 770 burde vært nevnt. Dette er den sentrale forbindelsen mot E6 og god forbindelse mot E6 er sentralt for å eksportere sjømat (grunnlaget for veksten i Nærøysund) ut av området. Det er et press for å etablere ny virksomhet inntil vegen samtidig som Nærøysund gjennom Namdal regionråd jobber mot sentrale myndigheter for å få iverksatt vegutbedringer mot E6/ mulig bompengeprojekt.

Medvirkning

Det er positivt at kommunen la opp til en bred involveringsprosess i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Gjennom denne involveringen har kommunen mottatt mange innspill både på tiltaks- og strategisk nivå. En digital innbyggerundersøkelse med nærmere 3000 svar har gitt en god retningsbeskrivelse for samfunnsdelen sammen med bred involvering fra barn- og unge, eldre, næringsliv, innbyggere og frivillighet.

For å kunne være en samskapende kommune skal kommunen fremme internt tverrfaglig samarbeid.

Demografisk utvikling

Flere eldre og færre yngre i kommunen og en økende forskjell i levekår og dertil utenforskap beskrives som en utfordring for kommunen. Samtidig beskrives en satsing for å utjevne sosiale forskjeller i befolkningen.

Samfunnsdelen som grunnmur – kobling økonomiplan og annet planverk

For å sikre bærekraftig styring av kommunen ønsker kommunen å koble plan- og styringssystemet for å utvikle helhetlig og langsiktig styring, og sikre langsiktig økonomisk styring som gir handlingsrom.

Arealstrategi

I arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel har det også blitt utarbeidet en arealstrategi som skal legge føringer for utarbeidelsen av kommuneplanens arealdel i 2021/22. Ambisjonen er å ha en oppdatert kommuneplan i 2022. Det er bra at Nærøysund prioriterer arbeidet med arealdelen, og positivt at kommunen utarbeider arealstrategi i samfunnsdelen. Arealstrategien beskriver at både Rørvik og Kolvereid skal utvikles som senter, Rørvik som urbant regionsenter og Kolvereid som familievennlig senter. Arealstrategien beskriver også mobilitet, grønnstruktur og utbyggingsmønster.

Bærekraftsmålene – lokal setting

Planforslaget er forankret i FNs bærekraftsmål, som også er i tråd med nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging. Kommunen beskriver at de har utfordringer knyttet til alle de tre bærekraftsdimensjonene: økonomisk bærekraft, sosial bærekraft og miljø- og klimamessig bærekraft, men det er ikke gått nærmere inn på hva de ulike utfordringene består i. Dette kunne med fordel vært omtalt.

Klimaomstilling

Nærøysund kommune er et viktig trafikknutepunkt og en stor landbrukskommune, noe som kommer fram på statistikken til kommunens klimagassutslipp. Kommunen påpeker i planprogrammet at teknologi kan bidra med reduksjon av klimagassutslipp innenfor sjøfart. Ut over dette blir det ikke vist til grep og retning som kommunen kan ta for å redusere klimagassutslippene.

I henhold til Trøndelags strategi for klimaomstilling

(<https://www.trondelagfylke.no/contentassets/4ac3e1bb2dc94358b0c28b83b205770f/sann-gjor-vi-det-trondelags-strategi-for-klimaomstilling.pdf>) skal Trøndelag kutte 50-55% av klimagassutslippene innen 2030 (sammenlignet med 2009), redusere klimafotavtrykk og bli klimarobust innen 2030. For å nå disse målene må hele trøndelagssamfunnet bidra. Det er i strategien lagt føringer for hvordan omlegging til lavutslippssamfunnet skal skje. Dette innebærer bl.a. at kommunen må legge om til fossilfrie energibærere, legge til rette for bærekraftig verdiskaping samt ansvarlig forbruk og produksjon.

Vi anbefaler Nærøysund kommune å vise i samfunnsdel hvordan det grønne skiftet skal skje, herunder hvordan kommunen skal følge opp føringer som ligger i Trøndelags strategi for klimaomstilling. I samfunnsdelen bør det også være en beskrivelse av hvordan kommunen vil ta høyde for at klimaendringene vil påvirke og kreve tilpasninger i både landbruk, næringsliv og arealbruk. Her er havnivåstigning og mer ekstremvær med økt risiko for skader på infrastruktur sentralt.

På bakgrunn av de viktige naturverdiene i kommunen, kan en kommunedelplan for naturmangfold være et godt verktøy for å få oversikt over og ivareta naturmangfold gjennom prioritert arealbruk og tiltak. Det er utarbeidet en veileder for utarbeidelse av denne type kommunedelplaner. I tillegg kan kommunene søke Miljødirektoratet om [økonomisk støtte](#) for å utarbeide en kommunedelplan for naturmangfold.

Bærekraftig næringsutvikling

Kommunen beskriver seg som en innovativ og bærekraftig kommune, og har ambisjoner om å bli Trøndelags mest attraktive arbeidsregion innen marin og maritim sektor. Som akvakulturmyndighet er vi fornøyd med at havbruk og fiskeri er godt ivaretatt i samfunnsdelen.

Nærøysund kommune er fra gammelt av en landbrukskommune, som i de senere år har blitt en av de største havbrukskommunene.

Hvorfor avgrenses noen kulepunkt til havet, når det også er viktige økosystemer som skal forvaltes bærekraftig også på land? Vi viser spesielt til punktene

- Forvalte økosystemer i havet og langs kysten slik at de er sunne og produktive i et langsiktig perspektiv.
- Forvalte økosystemer i havet på en bærekraftig måte under «Grønn omstilling og bærekraftig forvaltning av naturressurser».

Nærøysund kommune har opplevelsesressurser som gir muligheter til å videreutvikle reiselivet og opplevelsesbasert næring. Dette er nevnt i punktet *Sikre at potensialet innenfor opplevelsesbasert næring styrkes*. Tilrettelegging og attraktivitet for besøkende gjenspeiles imidlertid ikke spesielt tydelig i arealstrategien. Det er naturlig at en konkretisering av hvordan potensialet skal utnyttes finnes igjen i kommunens strategiske næringsplan.

Kultur(arven) som drivkraft for bolyst og livskvalitet

Kommunens kulturarv med sine prioriterte kulturmiljøer og kulturminner som ressurs bør finne sin plass i kapitlet: *Grønn omstilling og bærekraftig forvaltning av naturressurser* som egen målsetning: bevaring og utvikling av kommunens identitetsskapende kulturmiljøer og kulturminner. Dette vil svare på de nasjonale forventninger i stortingsmeldingen St. 16 (2019–2020) Nye mål i kulturmiljøpolitikken — Engasjement, bærekraft og mangfold, kapittel 5.1 Det grønne skiftet:

Kulturmiljøpolitikken generelle verdigrunnlag er basert på at kulturmiljø representerer både miljømessige, kulturelle, sosiale og økonomiske verdier. Det har betydning for enkeltmenneskers identitet, trivsel og selvforståelse. Det gir steder særpreg og egenart og er en ressurs for lokalsamfunns- og næringsutvikling.

Kommunen utarbeider ny kulturminneplan. Den bør forankres i og styrke satsingen i samfunnsdelen: Grønn utviklingskraft i Nærøysund.

Folkehelse

Samfunnsdelen følger opp Oversiktsdokumentet, innbyggerinvolveringen og planstrategien på en god måte – noe som har resultert i tre overordna innsatsområder de neste tolv årene. Tre innsatsområder som er gjensidig avhengig av hverandre for å håndtere kommunens utfordringer knyttet til de tre bærekraftdimensjonene. For folkehelsearbeidet som sådan er særlig innsatsområdet Gode liv i Nærøysund viktig - fordi dette spesielt knyttes til den sosiale bærekraftdimensjonen. Men målsettingene for denne utfordringen er samtidig avhengig av de strategiske innretningene i de to andre innsatsområdene for å kunne løses. Arealstrategien inneholder også grep som har betydning for dette innsatsområdet.

Det er mange strategier knyttet til innsatsområdene. Alle har absolutt gode hensikter, og er «i tiden» med gyldig kunnskap om innsats som kan være med og låse noen av våre store samfunnsutfordringer. Likevel er de generelle og kan passe og brukes i mange kommuner. Fotavtrykket til Nærøysund er ikke så tydelig å se. Arealstrategien er den som har mest konkrete forhold knyttet til Nærøysund. Det blir derfor interessant å følge prosessen med taktisk og operativ planlegging for å se hvordan dette kommer til uttrykk i Nærøysund – både i temaplaner og konkrete handlinger. Det er en kunst å både se og sette tiltak og satsinger i sammenheng. Vi håper at kommunen fortsetter sitt gode og utstrakte medvirkningsarbeid i utarbeidelsen av tema- og handlingsplaner.

Med vennlig hilsen

Anne Caroline Haugan
seksjonsleder

Anniken Hastadklev
seniorrådgiver

Dette dokumentet er godkjent med elektronisk signatur

Kontaktpersoner:

Næring: Albertine Vian Rekdal

Veg: Geir Halvard Risvik

Kulturminner eldre tid: Hanne Haugen

Kulturminner nyere tid: Hauke Haupts

Folkehelse: Guri Wist

Klima: Mari Roald Bern

Kopimottakere:

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG